

Indhold. Naar Lovforslagets Hensigt findes udtrykt paa en saadan Maade, mener jeg, at det altid vil staa som en Paamindelse for Vedkommende om, at den frivillige Fattigunderstøttelse er det første og vigtigste Trin paa Understøttelsesveien, og at den tvungne Understøttelse, som Lovforslaget henviser til, bliver det næste, og man vil derved altid mindes om den Tanke, at den, som hjælper i Nøden, gjør en god Gjerning, men den, som afværger Nøden, gjør en endnu bedre Gjerning. Naar en Familieforsørger, trods al anvendt Flid, Virksomhed og Nøjsomhed, ikke ser sig istand til at opfylde sin Forpligtelse som Familieforsørger, enten fordi han for tidlig er bleven Invalid under Arbeidet, eller maaske fordi Familiens Størrelse og mange andre Tilfælde vanskeliggjøre ham at opfylde sine Forpligtelser, saa er det, at denne Art af Hjælp har sin rette Plads, og derfor maa den støttes og opretholdes. Dette betragter jeg som et af vore kommunale Samfundsforholds aller vigtigste Punkter, og det ikke alene for de Vedkommende, men i hele Samfundets Interesse, fordi det indeholder den rette Spore til at vedligeholde Selvvirksomhed; og dertil kommer endnu, hvad der er ikke mindre vigtigt, at man derved konserverer for Individerne deres borgerlige Nødtigheder. Nu kan det maaske siges, at denne Sag vil gaa sin rolige og jevne Gang, hvad enten dette indføres i Lovforslaget eller ikke; men dertil vil jeg tillade mig at svare, at med alle de fortrinlige Egenskaber, hørmød Sogneraadene og Fattigbestyrrelserne rundt omkring i Landet kunne være udrustede, saa er dog deres Gjøren og Løden som alt Andet kun Memneffærf. Nærværende Lovforslag, som vi nu tør vente vil træde ud i Livet som Lov, vil jo blive lagt i mange Hundreder ja Tusinder af Menneffehænder, og jeg mener altsaa, at man ikke med altsfor stor Laushed i dette Lovforslag bør lade gaa hen, hvad der har været Negjeringens Tanke og Lovens Hensigt, men at der burde sættes saadanne paamindende Udtryk for Vedkommende ind i Loven, at de kunne blive tagne til Følge, saa at den frivillige Understøttelse kunde afværge det, der hedder Nød. Jeg har tilladt mig paa dette Trin af Sagen at berøre dette, for at det Udvalg, der senere kommer til at behandle Loven, maatte have sin Opmerkksomhed henvendt derpaa.

Indenrigsministeren: Jeg tror ikke, det ærede Medlem vil naae sin Hensigt ved at faae indført en saadan forbigaende Bemærkning i Lovforslaget, men jeg har den Tro, at Lovforsla-

gets øvrige Regler, naar de blive gennemførte i Livet, ville vise Ønskeligheden og Tilraadeligheden af, at man kommer ind paa det frivillige Fattigvæsen. Der var navnlig een Side, som det ærede Medlem berørte, og det er den, at det offentlige Fattigvæsen ikke kan undgaa, naar der skal være fornøden Ålvor i det, at maatte træde mange Personer nærmere, end man egentlig kunde ønske det, og ethvert af disse Tilfælde vil indeholde en rigtig Opfordring for Sognemændene til at danne frivillige Fattigunderstøttelsesforeninger for at forhindre, at det Offentlige faar at gjøre med disse Personer. — Den ærede Sekretær (Breinholt) bemærkede, at han ikke kunde se, hvad der berettigede til at søge en Udligning af Fattigbyrderne. Jeg siger, at dette Spørgsmaal næsten under mig, thi det er gjentagne Gange blevet udtalt her, og jeg synes i og for sig, at det ligger temmelig nær, at Fattigforsørgelsen er en Samfundsbyrde, og at man, hvis den indskrænktes til altsfor smaa Samfund, let kommer til at vælte Byrden i et uforholdsmæssigt Omfang over paa et saadant enkelt lille Samfund. Det være mig tilladt ved denne Leilighed at bemærke, at jeg for mit Vedkommende ikke nærer nogen Tvivl om, at det er en billig Fordring, at Fattigbyrden ikke med overordentlig Voldsomhed falder paa et enkelt lille Distrikt, og at jeg af de Forslag, der her ere fremkomne om at dele den paa anden Maade, end det er sket og kunde ske ved at vælge Fødestedet, paa dette Stadium nærmest vilde være tilbøielig til at slutte mig til den Tanke, der gaar ud paa at tage visse Kategorier af Forsørgelse bort fra den mindre Kommune og henlægge dem til den større. Sa, jeg vil endog sige, at jeg egentlig ikke ser, der vil være noget Væsentligt i Veien for, om Amtskommunerne ogsaa udstrakte sig noget videre end til de blotte Lvangsarbejdsanstalter, saa at jeg ogsaa vilde kunne finde det rimeligt, om man fra Amtets Side tog Del i Tilveiebringelsen af Fattiganstalter, hvad der vilde medføre den store Fordel, at disse vistnok vilde blive mere økonomiske, og at de kunde kontrolleres paa en for det Offentlige mere sikfrende Maade, end det paa nogen Vis vil kunne ske ved at gjøre dem altsfor smaa. Jeg skal her bemærke, at jeg ikke tror, der er nogen saa overordentlig stor Forskjellighed i Opfattelsen af Maaden, hvorpaa de Fattige skulle forørges. Det har i det Mindste ikke været min Tanke uden videre at ville fordømme den nu bestaaende Forsørgelsesmaade, og jeg tror heller ikke, at Lovforslaget indeholder en saadan Dom; men naar jeg har lagt en særdeles